

[Kert Petersen.]

om, at der kan komme lidt mere fart i disse sager, og det vil jeg sige tak for, hvis jeg har opfattet det rigtigt.

Må jeg lige bemærke, at der er en risiko forbundet med den ventetid, som disse flygtninge må tilbringe i Chile. Der foreligger adskillige eksempler på, at juntaen har tilladt folk at forlade Chile, og så er de ikke desto mindre i den ventetid, der er gået, blevet arresteret, ja, så sent som på vej til flyvemaskinen er de blevet arresteret.

Men i øvrigt håber jeg, at jeg igennem spørgsmålet i hvert fald har fremprovokeret, at man søger at fremskynde behandlingen. Jeg forstod, at der nu ligger 64 ansøgninger, som er blevet ekspederet videre til justitsministeriet, ja, det bliver vel her for en 14 dages tid siden — udenrigsministeren ryster på hovedet, det har jeg misforstået, undskyld — 29 ansøgninger, som er ekspederet videre. Jeg håber så sandelig ikke, at disse mennesker skal vente én eller halvanden måned, før de har svar. De burde have svar allerede i dag.

Udenrigsministeren (Guldberg):

Undskyld, at jeg korrigerede nedefra og skabte misforståelse, det er 64 ansøgninger, men de er modtaget den 29. januar, så de kan ikke have ligget i 14 dage.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om grundforbedringslån.

(Lovforslaget (nr. 35) findes i tillæg A. sp. 577, fremsættelsen i tidenden sp. 379).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Buchart Petersen (S):

Det af landbrugsministeren fremsatte lovforslag nr. 35 angående grundforbedringslån kan jeg på mit partis vegne anbefale. Det er identisk med et forslag til ny grundforbedringslov, som jeg formoder den forrige regering havde besluttet at fremsætte, hvilket den ikke nåede at få gjort inden udskrivning af sidste folketingsvalg. Den foreslåede lov

skal træde i stedet for loven om finansiering af grundforbedring og vandløbsregulering, som skal revideres i indeværende folketingsår.

Det afgørende nye ved forslaget er, at statsstøtte til grundforbedring bortfalder. Heri er der for så vidt ikke noget revolutionerende, da de gældende støtteregler i nogen grad ikke har været anvendt. Det må imidlertid fremhæves, at der efter forslaget stadig vil kunne optages grundforbedringslån med fortrinspanteret i kreditforeninger og andre private pengeinstitutter.

Lovgivningen om tilskud og statslån til grundforbedring har i mange årtier været til stor gavn for landbruget og især for beskæftigelsen. Nu må det imidlertid være tiden, hvor denne opgave helt og holdent finansieres af den enkelte landmand. Hertil kommer, at forslaget i rimeligt omfang tilgodeser det hensyn og den baggrund, der ligger i fortrinspanteretten.

En anden sag er, at man sikkert må have opmærksomheden henvendt på grundforbedringsspørgsmålet i forbindelse med forhandlingerne om EF's regionsstøtte og eventuelt andre former for støtte fra fællesmarkedet til almene opgaver.

Socialdemokratiet kan derfor anbefale dette lovforslag.

Kaj Larsen (FP):

Grundforbedringsloven har sin oprindelse omkring 1930 og har været ændret flere gange for nu at foreligge i sin mest indskrænkede form, idet den nu, som det fremgår af bemærkningerne, kun tilsigter at skabe hjemmel for fortrinspanteret for grundforbedringslån ydet af banker, sparekasser og kreditforeninger. Hvis den indskrænkningstendens, som loven har været udsat for, fortsætter, må vi forudse, at den snart ophæves.

Fremskridtspartiet tilsiger en velvillig udvalgsbehandling af lovforslaget. Vi skal kun overbevises om, at loven ikke lige så godt på nuværende tidspunkt kan ophæves.

Raunkjær (V):

Det foreliggende lovforslag om grundforbedringslån er et brud med den kombinerede grundforbedrings- og beskæftigelseslovgivning, vi har haft i en lang årrække, ja, siden 1930ernes krisetid. Nu er der jo lagt

[Raunkjær.]

op til, at vi skal have en ren landbrugslov, gældende for alle de forbedringsområder, der er omtalt i lovens § 1, uden statslån og statstilskud. Den nuværende tilskudslov fra 1970 har ikke været i kraft siden 17. maj 1972, den har været ramt af bevillingsstop. Det har været meget forstyrrende med dette stop for arbejder, der har været lagt op til under den nugældende lov, og for arbejder op gennem årene. Det har virket meget uheldigt, at projekterede arbejder er blevet forsinket gang på gang. Problemet med disse stop kommer vi vel ud over ved at gøre det til en lov uden statspenge.

Når lovgivningsmagten nu alligevel som her medvirker til at give hjemmel for en førsteprioritering, er det, fordi man finder, at sådanne grundforbedringsarbejder er nyttige og meget samfundsgavnige og derfor bør gennemføres. Vi fra venstres gruppe kan støtte tanken bag og dermed selve dette lovforslag.

For at man kan opnå disse lån i banker, sparekasser og realkreditinstitutter, skal der ligge en færdigudarbejdet plan med økonomiberegning, der viser, at værdiforøgelsen bliver større end de med grundforbedringsarbejdet forbundne udgifter. Denne plan skal være godkendt af amtets jordbrugskommission, og det finder vi meget fornuftigt.

De forskellige grundforbedrings- og tilskudslove, vi har haft siden 1930'erne, har medvirket til, at mange gode arbejder er gennemført, nu sidst som et af de største Skjernådalens afvanding, der kostede 31 mill. kr. at gennemføre, men hvor der til gengæld alene i 1973 blev avlet afgrøder til en værdi af ca. 20 mill. kr.

Adskillige arealer er endnu vandlidende og trænger til afvanding. De gamle drænsystemer er ved at blive nedbrudt og trænger til fornyelse. Det er vigtigt for afgrødernes trivsel, at der er god balance i vandforsyningen. Under denne for landbruget så pressede arbejdssituation er det også vigtigt, at jorden er til at komme på med de store tunge mandskabsbesparende maskiner.

Derfor er det godt med dette lovforslag, hvis det er inspirerende nok til at gå i gang med de grundforbedringsarbejder, der venter på at blive udført. Det vil være gavnligt at komme ind i en jævn fremadskridende

udviklingslinie fremfor den siksakkurs, der har kendetegnet de senere år på disse områder. Der kan være nogle problemer omkring bl. a. afskrivningsforholdene, og dem vil vi gerne fra venstres side have set på i et udvalgsarbejde.

Erik Hansen (RV):

Det lovforslag, som er til behandling nu, tager jo afsked med en, skal vi sige tidsperiode i dansk landbrug, men alligevel også en tidsperiode, om hvilken man må sige, at den indebar tilsyneladende nogen solidaritet mellem erhvervene.

Jeg er for så vidt noget bekymret over, at man nu siger, at det, der oprindeligt var dels statslån, dels statstilskud, nu forsvinder og afløses af en fortrinsparteret. Jeg forstår naturligvis fuldt ud ministeren, der fremsætter lovforslaget ud fra den betragtning, at det er en presset situation, vi er i, og den situation indebærer i øvrigt også, at den lovgivning, som vi har haft på dette område, ikke rigtig har virket, fordi der har været sat stop for udlånene.

Når det er sagt, vil jeg gerne sige, at på den baggrund kan det radikale venstre tilslutte sig forslaget. Men jeg vil også gerne føje til, at jeg ikke ønsker at gøre det på samme måde med, skal vi sige piskesmæld, som den socialdemokratiske ordfører, hr. Buchart Petersen, for et øjeblik siden gjorde det her fra talerstolen, hvor han meget kraftigt og meget stærkt sagde, at nu var tiden inde til, at den enkelte landmand selv måtte betale. Jeg tror ikke, at man skal svinge pisken, når princippet, at man med et tilskud igennem årene ligesom har opmuntret den enkelte landmand til at tage denne opgave på sig, nu forsvinder.

Se, der er også et andet forhold, som vi nok også skal have taget stilling til, men i anden forbindelse. Det er det, at det er meget godt, at man siger, at nu låner man i normale pengeinstitutter. Men når den effektive rente på obligationer i dette øjeblik svinger omkring 14-15 pct., så tror jeg nok, at der er mange af de tusinder, som har behov for at få drænet, som tager lidt sindigt på sagen.

Jeg står her med et udklip fra et dagblad, hvori landskonsulent Kaj Skriver fra Århus siger, at 75 pct. af alle landbrugsejendomme har dræningsproblemer. Når det er 75 pct.

[Erik Hansen.]

af samtlige danske landbrugere, der har problemet inde på livet, så er vi oppe i en størrelsesorden, hvor det ikke er et helt lille og langtfra et ligegyldigt problem. En anden side af sagen er også, at jeg ikke ved, hvordan det skal løses. Jeg føler ikke, man måske fuldt ud har løst det på en rimelig måde ved at fremkomme med lovforslaget her, bl. a. fordi alt dræningsarbejde her i landet ikke er foregået på en rimelig måde. Man har ikke kunnet udnytte moderne dræningsmaskiner og dræningskapacitet, fordi bevilingerne er givet i små spring. Dermed har man i perioder været i den situation, at maskiner har stået ubrugte, mandskab har gået uden beskæftigelse, i hvert fald inden for disse områder, fordi det ikke har været muligt at lave en kontinuerlig arbejdstilrettelæggelse.

Derfor ved jeg ikke, om det sidste ord er sagt om dette problem, men jeg vil da gerne sige til ministeren, at jeg for så vidt er lidt ked af på ministerens vegne, at ministeren ved en af de første sager her i tinget skal komme og sige: solidariteten vedrørende et så vigtigt problem som dræningsproblemet må jeg altså tage af bordet; det kan vi ikke klare mere.

Vi kan tilslutte os lovforslaget, men gør det i og for sig uden større begejstring. Vi bekymres måske tværtimod over de opgaver, som nu må stå uløste.

Burgdorf (KF):

Ja, efter den meget inspirerende tale, som hr. Erik Hansen netop holdt, kan det knibe at svinge sig op til piskesmæld eller andre ting. Jeg deler nu ikke helt den skepsis og betænkelighed, som hr. Erik Hansen lagde for dagen angående dræningsproblemerne ude omkring i landbruget. Jeg tror da godt, der er nogle, der stadig væk har huller, som trænger til at blive drænet.

Men det er jo rigtigt, at med dette lovforslags vedtagelse sker der jo en afvikling af en lovgivning, som igennem 40 år virkelig har været til gavn for landbruget og landbrugets grundforbedring ved, at statskassen har ydet tilskud. Den forsvinder nu, og jeg tror, det er rigtigt. Det kan ikke være rigtigt at bevare den netop i den tid, vi har nu.

Vi må også gøre os klart, at det samtidig er en forenkling af administrationen, idet nu

kun jordbrugskommissionen skal godkende projektet. Men jeg vil egentlig godt spørge landbrugsministeren, hvorfor man skal opretholde denne kontrol. Det burde jo være kontrol nok i sig selv, at den enkelte ved et lån må øge sin gæld, for den slags gør man jo ikke bare for sjovs skyld. Det må være garanti for, at kun fornuftige investeringer bliver foretaget.

Men vi vil gerne være med til at give dette lovforslag en velvillig behandling.

Thorkild Pedersen (CD):

Jeg tror, det er med glæde, landmændene nu ser, at der sker noget i en lovgivning, som vi har haft, og som har været sat ud af kraft siden 1972. Jeg tror, det har været medvirkende til en stagnation inden for de landbrug, hvor man havde behov for et vist dræningsarbejde, at man ikke har været klar over, om man kunne få det finansieret ved offentlige lån, tilskud eller på anden måde.

Jeg synes, man må hilse med tilfredshed, at man nu har fundet ud af, at man kan give lån igennem sparekasser, banker eller andre pengeinstitutter, og at man har fundet ud af, at man skal lovgive, så man kan få lånet indplaceret som første prioritet i ejendommen.

Jeg synes ikke, man skal være betænkelig ved det, for man har i det system, man laver, en vis garanti for, at lånet bliver brugt efter sin hensigt og i overensstemmelse med ansøgningen. Det får landbrugsministeren jo et vist ansvar for at følge bestemmelserne om projektering af foranstaltningerne m. v. Man har pligt til at efterse, at arbejdet bliver udført korrekt og tilfredsstillende for dem, der skal yde lånet.

På dette grundlag vil vi gerne inden for centrum-demokraterne alle gå ind for, at lovforslaget bliver vedtaget.

Aage Frandsen (SF):

Vi er på en række punkter ikke enige i den politik vedrørende landbruget, som partiet venstre både som parti og nu som regering har lagt frem.

Vi er modstandere af, at landbrugets problemer løses primært ved, at man, som man gør inden for fællesmarkedet, sætter priserne op på landbrugsvarer, hvilket betyder, at forbrugerne skal betale. Det betyder vi

[Aago Frandsen.]

dere, at der sker en række forvridninger i landbrugsstrukturen, som vi ikke er tilhængere af.

Men når vi nu er nået så langt, at landbruget har fået en indkomst, som ligger langt over det, vi har været vant til, så er det også naturligt, at man på den anden side ser på en række af de tilskud, som mere eller mindre direkte er givet til landbruget gennem årene, og ser på, om ikke det er rimeligt at få dem afviklet. Vi står her over for et af disse eksempler.

Derfor kan vi anbefale afviklingen netop under de forudsætninger, som er nævnt her, men jeg kan ligesom den radikale ordfører, hr. Erik Hansen, sige, at det ikke er med den allerstørste begejstring, vi går ind i en sådan landbrugspolitik på dette tidspunkt. Vi er mere tilhængere af, at man sørger for, at landbruget ikke har de høje priser, som de har på deres varer, og som altså kun betyder, at forbrugeren skal betale. Vi er mere interesseret i, at man holder nogle mere, skal vi kalde det rimelige fødevarerpriser, og at man så bagefter fra samfundets side går ind og støtter den del af landbruget, som man netop ønsker at prioritere og netop ønsker at fremme, f. eks. visse ting som de hidtidige grundforbedringslån.

Men som vi nu er stillet med et flertal her i folketinget for, at man sætter priserne op på landbrugsvarer — det er vi imod, men man har nu engang sat dem op — så må vi også skære i den anden ende, nemlig på tilskudssiden, og det er det, der er tale om her. Derfor kan jeg altså tilslutte mig lovforslaget, men ikke med den samme begejstring, som andre måske har gjort det.

Arne Bjerregaard (KrF):

Kristeligt folkeparti ser med sympati på nærværende lovforslag. Vi må jo notere os, at de enkelte tilskudsordninger nødvendigvis må falde væk i fællesmarkedet, og vi mener også, at landbruget nu har fået så god en indtjening, at det selv kan klare finansieringen af grundforbedringer på deres ejendomme.

Jeg har en vis frygt, og det kan være, den er ganske ubegrundet og måske bunder i ukendskab til belåningen af landbrugsejendomme. Når disse grundforbedringslån kan gå ind foran andre privatretlige lån, er der så

ikke en risiko for, at det kan blive sværere ved køb af ejendom at opnå lån til den del af købesummen, som er nødvendig? Jeg indrømmer, at jeg ikke ved, om det er sådan, men jeg vil gerne spørge ministeren, om landbrugets finansieringsmuligheder er så gode i øjeblikket, at denne frygt er ganske ubegrundet.

Endelig med hensyn til § 2, 2. afsnit, hvor der står: „at det skønnes, at gennemførelsen af det pågældende arbejde vil medføre en værdiforøgelse, der væsentligt overstiger de med grundforbedringen forbundne udgifter ...“.

Det er dette udtryk „væsentligt“, som jeg er lidt ked af, fordi hvad er væsentligt? Er det 2 pct., eller er det 10, eller er det 90 pct. af det investerede? Jeg vil gerne, om ministeren vil give mig et svar på, hvad man lægger i ordet væsentligt.

Fuglsang (DKP):

Mit partis begejstring for dette lovforslag er mere behersket end for andre ordføreres vedkommende, og det gør mig ondt, at vi til dato synes at være de eneste, som vil modsætte sig forslaget gennemførelse.

Forslaget fuldender jo i og for sig det, som den forudgående regering lagde op til, da den for snart to år siden i forbindelse med sine spareplaner gennemførte et bevillingsstop for statstilskud og statslån til grundforbedringer. Nu sættes der altså stop for en lovgivning, som gennem ca. 40 år har haft en meget stor betydning for afvanding og forbedring af Danmarks jord, og som også i visse perioder har givet arbejde til mange mennesker ude i vore landkommuner. Der kan måske siges et og andet om dens praktiske administration, at der har været svagheder ved den, men dens betydning må vistnok siges at være uomtvistelig.

Men nu skal altså disse statslige tilskud og lån ændres til lån mod pant i den grundforbedrede ejendom i private pengeinstitutter, dvs. at hjælpen til forbedring af jorden skal omsættes i ny gæld og gøres til ny indkomstkilde for private penge- og kreditinstitutter.

Endelig nævnes også i bemærkningerne hensynet til fællesmarkedet og de deri gældende regler for støtte til modernisering af landbrugsbedrifter i de enkelte lande, og så var det såmænd, jeg kom til at tænke på

[Fuglsang.]

Dalgas' berømte ord om, at: „Hvad udad tabes, det må indad vindes.“ Her har vi desværre et eksempel på det modsatte, at vi ikke alene har sat ganske meget over styr udadtil ved vores tilslutning til fællesmarkedet, men at vi faktisk også skaber hindringer indadtil for at genvinde noget af det tabte.

Vi går altså imod.

Poul Westergaard (DR):

Jeg kan sige, at i det lovforslag, der her foreligger, er der én paragraf, som vi er meget velvilligt indstillet over for, og det er § 5 og især stk. 2, der ophæver lov nr. 126 af 25. marts 1970 om finansiering af grundforbedring og vandløbsregulering. Vi kan også tilslutte os, at de sager, der som nævnt i stk. 3 er godkendt, bliver afviklet efter de hidtil gældende regler.

Når det er sagt, skal det føjes til, at vi ikke kan se, at der er nogen rimelig berettigelse i den afløsningslovgivning, som man i de foregående paragraffer foreslår. Vi har svært ved at se, hvorfor landbruget på disse områder ikke kan søge deres finansieringsbehov tilfredsstillet på samme måde, som de må det på en lang række andre områder inden for landbrugsvirksomhedernes daglige drift, og derfor er vi ikke sympatisk indstillet over for denne lovgivning.

Der er en række detailproblemer, som vi gerne vil have belyst under udvalgsarbejdet, men dette er altså vort udgangspunkt for disse videre drøftelser i udvalget.

Landbrugsministeren (Kofod):

Jeg vil gerne takke de ordførere, der var velvillige over for lovforslaget. Jeg kan desværre ikke takke hr. Fuglsang, som gik helt imod dette lovforslag, men jeg håber, at udvalgsbehandlingen måske kan ændre nogle af de standpunkter, som hr. Fuglsang gjorde sig til talsmand for.

Jeg har nogle spørgsmål, der blev rejst, som jeg gerne vil kommentere lidt. Hr. Erik Hansen sagde, at man havde været i en presset situation, og derfor ophævede man disse udlån, disse tilskud. Jeg vil blot sige til hr. Erik Hansen, at det er jo ikke en presset situation, denne regering er kommet i. Der var jo åbenbart en regering, før vi kom til,

der følte sig i denne situation meget presset til reelt at få denne lov sat ud af kraft.

Et andet spørgsmål, som også flere ordførere var inde på, er, om det nu er nødvendigt at opretholde en lovgivning med tilskud og med statslån, idet landbrugsforholdene jo er blevet noget anderledes, end de var, da man startede denne lovgivning. Der er imidlertid noget rigtigt i det, hr. Erik Hansen siger, at vi afslutter for så vidt en epoke, hvor der var solidaritet, fordi lovgivningen skabtes jo i sin tid på det grundlag, at der var arbejdsløshed, og man brugte den som en beskæftigelseslov til at udføre noget nyttigt og meget fornuftigt, og der er vist ingen tvivl om, at hele dræningsarbejdet har i hvert fald bidraget til og vel nok også været en del af forudsætningen for den udbyttefremgang, vi har haft inden for dansk landbrug de senere år.

Nu håber jeg jo ikke, at dræningsarbejdet går i stå. Med den tilskudsmentalitet, som vi alle sammen har været underkastet, kan det selvfølgelig blive lidt svært, når sådan et tilskud holder op, at omstille befolkningen til, at nu skal man selv, men jeg håber altså ikke, at dræningsarbejdet går i stå.

Jeg vil gerne sige her, at efter min opfattelse er det meget vigtigt, at dette dræningsarbejde fortsætter, og det er mit håb, at det kan fortsætte selv uden tilskud, og at man kan se, at der virkelig er en produktiv investering i dette forhold.

Jeg vil bare sige til hr. Erik Hansen, at jeg ikke er sikker på, at han har ret i sin udtalelse om, at administrationen af loven bl.a. har medført, at man ikke har udnyttet maskinkapaciteten. Jeg kan måske nok udtale mig med lidt mere ekspertise end hr. Erik Hansen, fordi jeg jo har drænet adskillige hundrede tønder land efterhånden, så jeg kan i hvert fald sige, at jeg synes, at administrationen af loven hidtil har virket udmærket.

Hr. Burgdorf spurgte, om det for at give panteret var nødvendigt at opretholde kontrollen med dræningsplanerne fra jordbrugskommissionen. Hertil må jeg sige, at når man skyder en panteret ind foran andre panthavere, så må man være sikker på, også af hensyn til de panthavere, som skal rykke, at denne panteret er sikret således, at der er nogen værdiforøgelse. Ellers kan

[Landbrugsministeren.]

man ikke være tjent med at lave en lovgivning, som tvinger andre panthavere længere ud. Det er formålet med, at vi vil bruge jordbrugskommissionen til dette arbejde, og det er også forudsætningen, at man virkelig får dette arbejde udført korrekt og rigtigt. Man kan godt sige, at man kunne måske undvære det kontorarbejde, men jeg tror altså, at foreløbig bliver vi nødt til at køre med den slags kontrol, så kan man altid, som det moderne hedder, hen ad vejen, om en halv snes år, se, om det er nødvendigt med den kontrol, men for øjeblikket mener jeg absolut det er nødvendigt at have den kontrol.

Så har jeg lige et par bemærkninger til hr. Aage Frandsen, som drog nogle andre landbrugspolitiske og landspolitiske betragtninger frem. Dem vil jeg ikke svare på her, men jeg kan dog ikke dy mig for at sige, at man ikke skal være i den vildfarelse, at hvis man holder produktionspriserne nede, så kan man sikre sig, at varen, der kommer ud til forbrugeren, dermed automatisk bliver tilsvarende billigere. Den filosofi synes jeg man fra SF skal se at komme væk fra. Selv om man gav tilskud, så landbruget kunne producere helt gratis, så garanterer jeg for, at det skulle nok få en eller anden virkning på forbrugerpriserne, men ikke den, man mener fra SFs side. I hvert fald kan jeg sige helt bestemt, at selv om man gav 100 pct.s tilskud til dræningsarbejde, så fik hr. Aage Frandsen ikke mælken en øre billigere, så hvis det er på den filosofi, han bygger, så må han hellere ændre sit standpunkt.

Og så vedrørende grundforbedringslån. Hr. Arne Bjerregaard spurgte, om det ville skade nyfinansieringen. Det tror jeg ikke; jeg kan sige, at det er jeg overbevist om, at det gør de ikke. Det normale er, at ved en dræningsplans udarbejdelse regner man — og det slår såmænd ret godt til — med en 20-30 pct.s værdiforøgelse af jorden, altså at den giver en 20-30 pct. mere i udbytte. Selvfølgelig ikke det første år, men i løbet af en 3-4-5-årig periode, når jorden er kommet i kultur, så kommer den merværdi, altså tilvækst i afgrøden, jeg nævnte. Jeg tror ikke, det giver nogen problemer.

Til sidst til hr. Poul Westergaard: de nævnte problemer må vi overlade til udvalget.

Jeg takker ordførerne og skal nok være til rådighed, hvis udvalget har brug for mig under det videre arbejde.

Formanden:

Ønsker flere at udtale sig? Jeg minder om, at det er første behandling af forslag til lov om grundforbedringslån.

Aage Frandsen (SF):

Grunden til, at vi accepterer det grundforbedringsforslag, som ligger her, er, at det netop ikke hjælper noget at give 100 pct.s tilskud til grundforbedring for at få priserne ned. Det er vores begrundelse for at kunne acceptere forslaget, men havde det været en anden politik, så havde vi været tilhængere af at bevare den.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter.

(Lovforslaget (nr. 36) findes i tillæg A. sp. 583, fremsættelsen i tidenden sp. 380).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Erik Andersen (S):

Det lovforslag, vi her skal behandle, til dels som følge af en revisionsparagraf i den hidtil gældende lov, tilsigter at give forædlere af planter den samme beskyttelse, som opfindere i industri og håndværk har, og den samme ophavsret, som i øvrigt forfattere og kunstnere har.

Lovforslaget baserer sig på en international konvention af 1961, som Danmark har underskrevet i 1962 og i øvrigt ratificeret i 1968 i forbindelse med revision af den gæl-